

Češi a tradice

Technické parametry

Výzkum:	<i>Naše společnost 2006, v06-12</i>
Realizátor:	<i>Centrum pro výzkum veřejného mínění, Sociologický ústav AV ČR</i>
Projekt:	<i>Naše společnost – projekt kontinuálního výzkumu veřejného mínění CVVM SOÚ AV ČR</i>
Termín terénního šetření:	<i>4. 12. – 11. 12. 2006</i>
Výběr respondentů:	<i>Kvótní výběr</i>
Kvóty:	<i>Region (Oblasti NUTS 2), velikost místa bydliště, pohlaví, věk, vzdělání</i>
Zdroj dat pro kvótní výběr:	<i>Český statistický úřad</i>
Reprezentativita:	<i>Obyvatelstvo ČR ve věku od 15 let</i>
Počet dotázaných:	<i>1119</i>
Metoda sběru dat:	<i>Osobní rozhovor tazatele s respondentem</i>
Výzkumný nástroj:	<i>Standardizovaný dotazník</i>
Otázky:	<i>OR.52</i>
Zveřejněno dne:	<i>15. ledna 2007</i>
Zpracoval:	<i>Magdalena Ettlerová</i>

Do prosincového šetření byla zařazena otázka, která se věnovala vztahu respondentů k tradicím. Dotazovaní se vyjadřovali k tomu, které typy tradic - národní, náboženské, rodinné a lidové považují za důležité¹. Šetření ukázalo, že uvedené příklady tradic jsou více než polovinou Čechů považovány za významné, s výjimkou jedné („navštěvovat bohoslužby“). Největší počet respondentů (93 %) uvedl, že je pro ně důležité slavit vánoční svátky. Z dalších nabídnutých možností lidé přikládají význam zvláště rodinným setkáním, která jsou vnímána jako zásadní 88 % oslovených, 89 % považuje za důležité udržovat hroby

¹ Znění otázky: „Zamyslíte-li se nad dodržováním různých tradic, jak je pro Vás důležité: a) připomínat si státní výročí, b) připomínat si náboženské svátky, c) navštěvovat bohoslužby, d) udržovat hroby příbuzných, e) účastnit se rodinných setkávání, f) dodržovat lidové zvyky, g) slavit Vánoce?“ Možnosti odpovědí: rozhodně důležité, spíše důležité, spíše nedůležité, rozhodně nedůležité, neví.

příbuzných. Oslava státních výročí je podstatná pro 65 % dotázaných. Oslovení respondenti méně zdůrazňují náboženské tradice. Slavení náboženských svátků považuje za důležité 57 % dotázaných, zatímco návštěvy bohoslužeb takto hodnotí jen pětina oslovených (21%).

Tab. 1: Hodnocení významu tradic (v %)

	rozhodně důležité	spíše důležité	spíše nedůležité	rozhodně nedůležité	neví
Připomínat si státní výročí	21	44	27	6	2
Připomínat si náboženské svátky	20	37	28	13	2
Navštěvovat bohoslužby	8	13	38	36	4
Udržovat hroby příbuzných	47	42	8	1	2
Účastnit se rodinných setkání	48	40	9	1	1
Dodržovat lidové zvyky	22	45	26	4	2
Slavit Vánoce	61	32	6	0	0

Třídění druhého stupně ukázalo, že k tradicím mají hlubší vztah české ženy než muži. Častěji totiž považovaly za rozhodně důležité všechny uvedené typy tradic, kromě připomínání si státních svátků. Muži častěji vnímají za rozhodně nedůležité oslavy náboženských svátků, účast na bohoslužbách a lidové zvyky.

Dotazovaní, kteří uvedli, že jsou věřící, častěji zdůrazňovali všechny nabídnuté typy tradic.

Objevily se rozdíly v odpovědích respondentů ve věkových kategoriích 15 až 29 let a nad 60 let. Starší lidé více považují uvedené tradice za rozhodně důležité, zatímco respondenti z nejmladší zjišťované kategorie (15 – 29 let) častěji vnímají jako nepodstatné slavení státních a náboženských svátků, navštěvování bohoslužeb a dodržování lidových zvyků. V porovnání s ostatními skupinami však více kladli důraz na udržování hrobů příbuzných a setkávání rodiny.

Pro dotázané označující svoji životní úroveň za špatnou je častěji nevýznamná oslava státních svátků, setkávání rodiny a dodržování lidových zvyků.